

jeg tror ogsaa, at denne Praksis vil blive bibeholdt fra Rigsdagens Side. Det, det for mig er om at gøre, er navnlig at faa at vide, om den højtærede Minister absolut er imod dette, saa at han ikke selv vil tage Initiativet dertil. Jeg opfattede den højtærede Minister saaledes, at hvis der kom Forslag derom fra Skovriderne, vilde han absolut intet have derimod. Men det forekommer mig, at efter al Sædvane og alle Regler her i dette Ting, er det Ministeren, der skal komme med Forslag, og ikke Skovriderne omkring i Landet; den højtærede Minister kan godt selv tage Initiativet og spørge Skovriderne, hvordan de i det hele stille sig til dette Spørgsmaal.

Jeg vilde derfor sætte Pris paa, inden Forhandlingen slutter, for mit Vedkommende at faa at vide, om den højtærede Minister er absolut imod dette Spørgsmaal, eller hvordan hans Stilling er til det. Thi nægte dets Berettigelse kan han visnok ikke, eftersom han, hvad jeg erkender og er ham taknemmelig for, har begyndt med de faste Arbejdere og derefter har forhøjet den almindelige Betaling ved Akkordarbejde. Disse Arbejdere have jo Venner i alle Lejre i dette Ting. Enhver, der kender en Smule til disse Ting, ved, det føler jeg mig overbevist om, hvad det er for et Arbejde, de udføre. Vi behøve blot at tænke paa, hvorledes de i disse Dage maa gaa i haard Frost og Sne i Skovene og maa arbejde strengt hele Dagen for at tjene en ordentlig Dagløn; de maa spise frossen Mad og drikke frossen Øl. Saa synes det mig ogsaa, at disse Arbejdere have Krav paa et ordentligt Vederlag for deres Arbejde.

Det andet Spørgsmaal, jeg vil berøre, angaar de fra Ministeren faldne Udtalelser om, at han er villig til at lade Socialdemokraterne faa 70 til 100 Tdr. Land af „Trollesminde“s Jorder for, at de der kunne gøre Forsøg med Fællesdrift. Den første Gang, den ærede Minister havde Ordet, syntes jeg, han udtalte sig noget forsigtigt; jeg tænkte: mon det egentlig er Alvor fra Ministerens Side? Men næste Gang, Ministeren havde Ordet, syntes jeg, han var ligefrem forhippet paa at faa dette Forsøg gjort. Men saa forekommer det mig, at han slet ikke behøver at appellere til Socialdemokraterne. Naar den ærede Minister og ogsaa den ærede Ordfører ere saa ivrige for at faa dette Forsøg gjort, hvorfor i Alverden appellere de saa til Socialdemokraternes Medvirken? De ere dog nok Mænd for at klare et saadant Forsøg selv. Derom nærer jeg ingen Tvivl.

Men jeg blev rigtignok noget betænkelig, da man kom til at tale om Betingelserne. Den ærede Ordfører sagde, at han vilde vide Besked om Driftsmaaden, inden de fik Jorden. Nu er det jo ikke altid saa let forud at have en Driftsplan fuldt færdig, som absolut skal følges. Jeg tror heller ikke, det er almindeligt at stille et saadant Krav til danske Landbrugere. Enhver, der har Forstand paa de Dele, ved, at Udviklingen stadig gaar stærkt frem. Den Mand, der stadigt vil holde fast paa det gamle, sækker bagud, medens den, der forstaar at benytte sig af de indvundne Resultater Dag for Dag, klarer sig. Vil man ved dette Forsøg forud fastsætte Betingelserne, baade om Driften og alt andet, er jeg bange for, at de Folk ville klare sig daarligt. Jeg tror derfor, at hvis den ærede Ordfører har en saavarm Interesse for at faa dette Forsøg gjort, maa han fratælde den Fordring, at han skal kende det hele i Enkeltheder. Den Fordring stiller man jo heller ikke til de Landarbejdere, der komme ind under Landarbejderloven, at de skulle drive deres Jord efter en bestemt Plan. Dette Krav er noget ganske nyt og efter min Mening ganske ubeføjet.

Jeg gentager, at naar de Herrer saagerne ville have dette Forsøg gjort — jeg har heller ikke noget imod, at det bliver gjort, skønt jeg ikke hører til dem, der tror, det vil lykkes —, maa de gaa frem paa en anden Maade. Den højtærede Minister vilde have, at de skulde spise sig sammen derude. Jeg ved nok, at det ved visse Lejligheder kan lade sig praktisere at spise sig sammen, men om det i det lange Løb vil gaa, nærer jeg for mit Vedkommende Tvivl om. Jeg troede, den højtærede Minister vilde foreslaa, at disse Folk ogsaa skulde sove sammen, men formodentlig af Forsigtighed overfor sin Kollega Kultusministeren gjorde han det ikke.

Imidlertid øser jeg af disse Udtalelser fra Ministerbordet Haab om, at naar ogsaa jeg har et lille Spørgsmaal, som jeg gerne vil rette til den højtærede Minister, vil ogsaa det blive venligt modtaget, da han jo ligefrem lyste efter Forslag fra anden Side. Og mit Spørgsmaal er da det, om det ikke vilde være muligt, naar man udstykker disse Gaarde, at forsøge med Statsfæste, offentligt Fæste, saaledes at de Folk, der ikke have Penge nok til at erhverve et Stykke Jord til Ejendom, ogsaa kunne komme i Betragtning og paa billige Vilkaar komme ind i et saadant Hjem. Jeg vilde gerne, at et saadant Forsøg skulde